

**Dodatek ke Školním vzdělávacímu programu mateřské školy Ronov nad
Doubravou projednaný na pedagogické radě dne 25. 8. 2021**

Obsah:

- 1. Strategický plán EVVO**
- 2. Podmínky pro vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka**

1. Strategický plán EVVO

1 Charakteristika školy a okolí

Mateřská škola v Ronově nad Doubravou je škola s dlouholetou tradicí. Současná budova pochází z konce 70. let. Má tři třídy se samostatnými vchody. Jde o typizovanou pavilónovou budovu, která se nachází v blízkosti rybníka, v klidné části města. Budova prošla v minulých letech rekonstrukcí, došlo k výměně oken a k zateplení včetně nové fasády. Bylo zrekonstruováno sociální zařízení.

Každý pavilon má svou šatnu, umývárnu, WC a třídu. Třídy jsou rozděleny na dvě části – jedna je vybavena kobercem (zde si děti hrají, cvičí a odpočívají po obědě), druhá linoleem (zde jsou stoly pro různé činnosti dětí, zároveň tato část slouží jako jídelna). Ve třídách jsou vytvořeny herní koutky pro individuální a skupinové aktivity.

Součástí školy je i kuchyň, která je dobře vybavena. Nedávno sem byl pořízen gastro kompostér pro zpracování zbytků potravin.

Součástí školního pozemku je i rozlehlá zahrada se vzrostlými stromy, která byla v rámci grantového programu EVVO SFŽP revitalizována. Došlo k vybudování přírodní učebny a školní hřiště bylo obohaceno o přírodní metodické prvky, např. botanické lavičky, záhonky, mlhoviště, vodní pískové centrum, vrbičkové týpí. Byly opraveny venkovní terasy na obou třídách a došlo k opravě střechy na propojovací chodbě. Dále došlo k rozsáhlé rekonstrukci příjezdové cesty ke kuchyni a k chodníkům, zároveň k rekonstrukci chodníku k pískovišti a vybudování nového zázemí u ohniště. Byly nakoupeny sudy na záchyt dešťové vody, došlo k výměně střechy na venkovním domečku a došlo k nákupu garáže, kde jsou uskladněny dětská kola a zahradní nářadí. Byly opraveny herní prvky na školní zahradě a dodány nové herní prvky – prohazovadlo, kladina, pocitový chodník.

V rámci grantu MAS byly vysazeny na školní zahradě okrasné keře a stromy.

Školní zahrada je nyní ideálním místem pro hry, zábavu a relaxaci dětí, ale i pro venkovní výuku.

2 Výchozí stav

2.1 Rozbor ŠVP z pohledu EVVO

ŠVP naší školy nese název „Rok v kruhu“. Je rozdělen do deseti integrovaných bloků, které přibližně odpovídají jednotlivým měsícům ve školním roce a oblast EVVO je jejich součástí.

Každý integrovaný blok již ve svém názvu vyjadřuje vztah k ročnímu období, k tradicím a zvykům náležícím k danému období. (Vítej mezi námi; Na sv. Václava babí léto nastává; Na

sv. Martina kouří se nám z komína; Adventní setkání i s Barborkou, Mikulášem a Lucií; V lednu za pec si vlezu; Masopustní veselí; Od popeleční středy do Velikonoc; Čarodějnický rej i se zvířátky; Máj, máj, máj, zelená se háj; Na sv. Jana noc nebývá žádná.)

Všechny bloky umožňují budovat kladný vztah k přírodě, ke svému okolí, zapojovat se do společenského života v našem městě.

2.2 Metodika zpracování SWOT analýzy

Ke zmapování výchozího stavu v oblasti EVVO jsem použila SWOT analýzu.

Analýzu jsem zpracovala s paní ředitelkou. Společně jsme diskutovaly nad současnou situací a provedly brainstorming. Získané údaje jsme pak uspořádaly do jednotlivých kategorií. Vzhledem k vyhlášení nouzového stavu uzavření školy v březnu 2020 nedošlo k osobnímu setkání s ostatními pedagogy. Poslala jsem jim tedy zpracovanou tabulku s vysvětlením a žádostí o komentář nebo doplnění.

Zaslané odpovědi jsem zpracovala a výsledná tabulka je v příloze č. 1.

2.3 Vyhodnocení SWOT analýzy

K našim silným stránkám patří to, že naše paní ředitelka má zájem o oblast EVVO a celý kolektiv pedagogických i provozních zaměstnanců velmi dobře spolupracuje a je nakloněný různým ekologickým aktivitám. Díky tomu se podařilo vybudovat nádhernou přírodní zahradu, která se stala další silnou stránkou naší školy, a v budoucnu bychom chtěli více využívat možností, které tento prostor nabízí.

Škola také spolupracuje s různými místními organizacemi, spolky i s jednotlivci.

Určité rezervy máme v oblasti ekologizace školy, zejm. v používání ekologicky šetrných prostředků.

2.4 Klíčové faktory a strategická doporučení

KLÍČOVÉ FAKTORY	STRATEGIE (DOPORUČENÍ)
Nová přírodní zahrada, příroda v okolí MŠ	- využívat v maximální míře potenciál velké přírodní zahrady, výuku co nejvíce realizovat venku
Ekologizace školy	- minimalizovat vznik odpadu - používat ekologicky šetrné prostředky
Spolupráce a obcí	- rozšiřovat spolupráci s místními organizacemi a spolky, i s jednotlivci;

	navazovat nová přátelství, vytvářet společné projekty - aktivně se účastnit dění v obci
Další vzdělávání	- nákup pomůcek a proškolení pedagogů, jak pomůcky využívat při činnostech s dětmi

3 Vize školy

Dítě = přirozená součást přírody i společnosti

Poznáváme přírodu všemi smysly, bádáme, zkoumáme, pozorujeme, experimentujeme, ochutnáváme. Budujeme kladný vztah k přírodě, učíme se jak ji chránit nejen v MŠ, ale i doma. Seznamujeme se s životem v našem městě, navazujeme přátelské vztahy s našimi spoluobčany i s místními organizacemi.

4 Výchova a vzdělávání

Výchovně vzdělávací cíle jsou stanoveny pro skupinu předškolních dětí ve věku 3-7 let. Při stanovování cílů jsem vycházela z těchto dokumentů: RVP PV a doporučené očekávané výstupy, SWOT analýza.

1) Vnímavost

Cíle:

1.1 Dítě projevuje zájem dozvědět se více o přírodě a lidech

Výstupy:

- 1.1.a pozoruje a všímá si různých rostlin, zvířat a jevů přímo v přírodě nebo zprostředkovaně (např. skrze příběhy, obrazy); díky získaným informacím nebo zkušenosti prohlubuje zájem o přírodu ve svém nejbližším i vzdálenějším okolí
- 1.1.b pozoruje a všímá si různých lidí, registruje, že lidé jsou si vzájemně podobní a zároveň různí; prohlubuje zájem o lidi ve svém nejbližším i vzdálenějším okolí

Prostředky

- pobyt v přírodě, pozorování různých ekosystémů – školní zahrada, louka, pole, les, rybník, potok...
- práce s knihou, encyklopedií, obrazovým materiálem, didaktickými pomůckami, výukovými a vzdělávacími pořady pro děti

- motivační a didaktické hry

poznávání řemesel a povolání vyskytujících se v Ronově – návštěva městského úřadu, lékárny, železářství, řeznictví, včelaře, kravína apod.

1.2 *Dítě rozvíjí citlivost k přírodě a empatii k lidem*

Výstupy:

- 1.2.a všímá si, jak prožívá každodenní situace, setkávání a interakce s lidmi a přírodou
- 1.2.b všímá si toho, že ostatní lidé mají své pocity a potřeby; je otevřený k naslouchání lidem
- 1.2.c vnímá přírodu všemi smysly; všímá si proměn přírody; uvědomuje si pocity, které v přírodě prožívá

Prostředky:

- četba a rozbor příběhů z knihy Ferda a jeho mouchy – práce s emocemi
- hry zaměřené na rozvoj komunikace a kooperace
- výtvarné a pracovní činnosti s přírodními materiály, landart
- hudební činnosti – využití přírodnin k hudebnímu doprovodu písní, k rytimizaci
- smyslové hry – vnímání různých materiálů, povrchů, konzistencí všemi smysly
- poznávání různých chutí a vůní
- pobyt v přírodě – pozorujeme změny v přírodě během roku
- relaxace v přírodě – pod korunami stromů (pozorování života ve větvích), na louce (pozorování mraků) – sdělování si navzájem pocitů, prožitků

2) Vztah k místu

Cíle:

2.1 *Dítě rozvíjí porozumění místu*

Výstupy:

- 2.1.a objevuje, poznává a zkoumá přírodní a společenské znaky místa; uvědomuje si vliv charakteru místa na život lidí
- 2.1.b všímá si, čím je místo jiné než ostatní místa

Prostředky:

- vycházky do přírody, do města – hledání přírodních i architektonických zajímavostí, míst se zajímavou historií
- práce s fotografiemi významných míst v našem okolí – hledání míst v terénu, porovnávání s fotografií
- hry se stavebnicemi – napodobování známých míst z okolí
- výtvarné ztvárnění oblíbeného místa

3) Systemy a děje

Cíle:

3.1 *Dítě rozumí vzájemné propojenosti a závislosti*

Výstupy:

- 3.1.a prozkoumá a na základě toho popíše jednoduché příklady závislosti jednotlivých organismů, včetně člověka, na prostředí; na základě vlastní zkušenosti z péče o živý organismus nebo jeho dlouhodobého pozorování popíše jeho potřeby
- 3.1.b na základě vlastního zkoumání či pozorování objevuje a vysvětlí příklady soužití a vazeb mezi organismy navzájem, dále i neživými složkami prostředí (konkrétní vzájemně prospěšné či jednostranně výhodné vazby, potravní řetězce a sítě mezi konkrétními organismy)
- 3.1.c nalezne jednoduché příklady koloběhu látek v životním prostředí a vysvětlí, jak je v nich zapojen

Prostředky:

- péče o zvířata a rostliny ve třídě, o ptačí krmítka a pítka, o hmyzí hotel, o záhonky a ovocné stromy a keře ve školní zahradě
- Den mazlíčků – děti si přinesou do školy své domácí mazlíčky a představí je ostatním
- návštěva u včelaře
- pozorování života v různých prostředích – záhon, louka, suchá zídka, pod kameny apod.
- výroba žížalníku – koloběh živin
- experimenty s vodou – koloběh vody

- výsadba slunečnic společně s dětmi se záměrem vypěstovat si vlastní krmení pro ptáčky na zimu – následná výroba krmítek z borových šišek, květináčků apod.
- záchyt dešťové vody a následné využití na zalévání zahrady
- exkurze do kuchyně – představení gastro kompostéru

3.2 *Dítě rozumí významu rozmanitosti*

Výstupy:

- 3.2.a uvede konkrétní příklady rozmanitosti přírody; pojmenuje a charakterizuje jednotlivá společenstva a porovná je z hlediska jejich biologické rozmanitosti

Prostředky:

- práce s klíči na určování rostlin a živočichů, s obrazovými soubory
- práce s výukovými programy na interaktivní tabuli
- pobyt v přírodě - pozorování života v trávě (lupy, sít'ky, odchytové pasti)
- výroba herbáře, koutku živé a neživé přírody

3.3 *Dítě rozumí změnám i vývoji*

Výstupy:

- 3.3.a na konkrétních příkladech popíše, jak se organismy přizpůsobují svému životnímu prostředí, aby v něm dokázali co nejlépe přežít
- 3.3.b uvede příklady významných změn přírody a krajiny způsobené člověkem

Prostředky:

- návštěva u myslivců – přednáška o tom, jak a proč se zvěř v přírodě maskuje
- pobyt v přírodě – pozorování života na různých stanovištích, pozorování krajiny

4) Badatelské dovednosti

Cíle:

4.1 *Dítě klade otázky*

Výstupy:

- 4.1.a formuluje jednoduché otázky vztahující se k vybranému tématu

Prostředky:

- diskuze, rozhovory
- motivační hry

4.2 Dítě pracuje s informacemi

Výstupy:

- 4.2.a vybírá informace, které považuje k danému tématu za podstatné; uvědomuje si, že existují různě věrohodné zdroje informací
- 4.2.b zjištěné informace uspořádá a shrne

Prostředky:

- práce s různými médii – knihy, časopisy, videa
- přednášky odborníků
- diskuze mezi dětmi, výměna zkušeností

4.3 Dítě realizuje vlastní výzkum

Výstupy:

- 4.3.a vybere z nabídky nebo formuluje vhodnou výzkumnou otázku, která souvisí s tématem; formuluje předpokládaný výsledek výzkumu, který vychází z výzkumné otázky a je vyjádřený oznamovací větou
- 4.3.b spolupracuje na vymýšlení metodického postupu zvoleného výzkumu; vybírá si prostředky (pomůcky, zdroje informací), které jsou pro výzkum vhodné; postupuje podle plánované metodiky výzkumu

Prostředky:

- badatelská a výzkumná činnost v přírodě nebo ve třídě s nasbíraným materiálem
- pobyt v přírodě – pozorování, sběr materiálu
- práce se zdroji informací – encyklopedie, určovací klíče, herbáře, obrazové soubory, naučná videa
- práce s pomůckami – lupa, mikroskop, dalekohled, pinzeta, odchyťové sítě a pasti

5) Řešení konfliktů

Cíle:

5.1 *Dítě prozkoumává problém*

Výstupy:

- 5.1.a seznamuje se s místním environmentálním nebo sociálním problémem; prozkoumává ho a shromažďuje základní informace o něm
- 5.1.b zkoumá některé základní souvislosti problému, jeho příčiny a možné dopady
- 5.1.c reflektuje, že různí lidé mají na problém různý pohled; porovnává, jak se tyto pohledy liší

Prostředky:

- prozkoumávání terénu v okolí – hledání zásahů člověka do přírody
- výtvarné a pracovní činnosti zaměřené na využití odpadového materiálu – recyklace, upcyklace
- motivační hry – „Co by se stalo kdyby...?“
- diskuze – „Jak to chodí u nás doma?“ – výměna zkušeností
- četba environmentálně zaměřených příběhů s poučením

6) Připravenost jednat

Cíle:

6.1 *Dítě rozkrývá osobní postoje vedoucí k odpovědnému jednání*

Výstupy:

- 6.1.a všímá si, jak lidé ovlivňují dění kolem sebe a zvažuje možnosti vlastního zapojení
- 6.1.b ví o existenci společenských norem
- 6.1.c posuzuje dopady vlastního chování na přírodu a společnost

Prostředky:

- třídění odpadu ve třídě (papír, plast, bio), šetření energiemi, vodou, surovinami, materiálem

- Den Země – tematický den zaměřený na ochranu ŽP, recyklaci, zodpovědné chování
- úklid školní zahrady
- sledování výchovně vzdělávacích pořadů a následná diskuze

5 Organizace a provoz

Při stanovování cílů jsem vycházela ze SWOT analýzy.

I. Organizace výuky

Cíl	Opatření	Prostředky
A. Přesunout výuku ze třídy do přírody	<ul style="list-style-type: none"> • minimálně 1x týdně probíhá řízená činnost venku 	<ul style="list-style-type: none"> • využívat přírodní zahradu • využívat krásného okolí MŠ • vybavit přírodní učebnu pomůckami na polytechnickou výchovu • rozšířit nabídku pomůcek využitelných při venkovní výuce
B. Běžné činnosti doplnit o EVVO rozměr	<ul style="list-style-type: none"> • využíváme různé formy a metody práce • pedagogové jsou proškoleni v oblasti EVVO 	<ul style="list-style-type: none"> • celodenní výlety • exkurze do blízkého okolí • projektové a tematické dny • dlouhodobé projekty • viz kapitola VI.A

II. Provoz školy

Cíl	Opatření	Prostředky
A. Třídít odpad	<ul style="list-style-type: none"> • třídíme veškerý vyprodukovaný odpad 	<ul style="list-style-type: none"> • odpadkové koše na tříděný odpad v každé třídě • kontejnery na tříděný odpad na dvoře školy

	<ul style="list-style-type: none"> • snažíme se předcházet vzniku odpadu 	<ul style="list-style-type: none"> • kompostéry na bio odpad ze zahrady • odvoz odpadu, na který nemáme nádoby do sběrného dvora • nákup zboží ve velkých baleních • kde je to možné preferovat bezobalové zboží
B. Používat ekologické prostředky	<ul style="list-style-type: none"> • zaměstnanci školy používají ekologicky šetrné čisticí a mycí prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> • postupný přechod na ekologicky šetrné prostředky • seznam vhodných prostředků

III. Materiální, prostorové a technické zázemí

Cíl	Opatření	Prostředky
A. Zkvalitnění materiálního, prostorového a technického zázemí	<ul style="list-style-type: none"> • dle finančních možností průběžně doplňujeme didaktické pomůcky a materiál • dbáme na estetické a zdravé prostředí ve škole 	<ul style="list-style-type: none"> • nákup vybavení pro polytechnickou výuku • pořídit badatelský kufřík pro výuku v terénu • postupně rozšiřovat učitelskou knihovnu o metodický materiál pro EVVO • péče o květiny ve třídách • pravidelná úprava květinovo-bylinkové spirály a skalky

IV. Spolupráce s ostatními organizacemi

Cíl	Opatření	Prostředky
A. Aktivní spolupráce v environmentální oblasti s ostatními subjekty	<ul style="list-style-type: none">• spolupracujeme se zřizovatelem, s rodiči, se základní školou, s místními spolky a organizacemi, s veřejností	<ul style="list-style-type: none">• účast na akcích – prezentace výrobků z plodů naší zahrady• exkurze u místních organizací, spolků, drobných chovatelů, řemeslníků apod.• akce na školní zahradě pro rodiče a 1. třídu ZŠ• prezentace činnosti MŠ – nástěnky v prostorách školy, fotogalerie na webu školy, výloha místního obchůdku na náměstí

V. Finanční zajištění

Cíl	Opatření	Prostředky
A. Zajištění financí na rozvoj EVVO	<ul style="list-style-type: none">• získáváme finanční prostředky na rozvoj EVVO z prostředků rozpočtu školy i z jiných zdrojů – regionální výzvy, sponzorské dary apod.	<ul style="list-style-type: none">• vyčlenění částky z rozpočtu pro rozvoj EVVO• využití grantů na krajské úrovni• využití případných sponzorských darů

VI. Další vzdělávání zaměstnanců školy

Cíl	Opatření	Prostředky
A. Kvalifikovaný kolektiv, který se průběžně vzdělává v oblasti EVVO	<ul style="list-style-type: none">• zaměstnanci školy si průběžně rozšiřují své znalosti a dovednosti v oblasti EVVO	<ul style="list-style-type: none">• semináře v rámci DVPP• samostudium• vzájemné sdílení zkušeností

6 Pravidla spolupráce koordinátora EVVO s vedením školy

Činnost koordinátora vychází z Metodického pokynu MŠMT k zajištění EVVO ve školách a školských zařízeních.

Koordinátor EVVO:

- Ve spolupráci s vedením školy a ostatními pracovníky koordinuje přípravu školního programu EVVO.
- Vyhodnocuje naplňování školního programu EVVO.
- Doplnjuje dlouhodobý program každoročně aktualizovaný ročním plánem EVVO.
- Smysluplně spolupracuje s koordinátorem ŠVP, navrhuje aktualizace v oblasti EVVO.
- Po dohodě s vedením školy se účastní dalšího vzdělávání pro koordinátory EVVO, zvyšuje si odbornou úroveň, zprostředkovává vzdělávání i ostatním kolegům.
- Spolupracuje a komunikuje s rodiči, centry EVVO, organizacemi a dalšími subjekty v oblasti péče o životní prostředí.
- Poskytuje ostatním pracovníkům školy konzultace a podporu v začlenění EVVO.
- Koordinuje a organizuje akce zaměřené na EVVO.
- Předkládá návrhy k zakoupení pomůcek a literatury i k provedení opatření za účelem ekologizace školy.

Vedení školy:

- S koordinátorem environmentálního vzdělávání spolupracuje a vytváří potřebné podmínky pro jeho činnost v zájmu plnění úkolů, které v tomto směru školství ukládá zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a zákon č. 561/2004 Sb. (Školský zákon). Vedení školy bere na vědomí postupy doporučené Metodickým pokynem MŠMT ČR.
- Umožňuje koordinátorovi EVVO zvyšovat si odbornou úroveň, účastnit se na dalších vzdělávacích akcích v oblasti EVVO.
- Vytváří podmínky pro přípravu a realizaci školního programu EVVO.
- Podporuje vzdělávání všech pracovníků v oblasti EVVO.
- Motivuje pracovníky školy ke spolupráci s koordinátorem EVVO a vzájemné spolupráci v oblasti EVVO.
- Zajišťuje vybavenost tříd vhodnými pomůckami potřebnými pro EVVO.

- Zabezpečuje postupnou ekologizaci školy.
- Začlenění školního programu do dokumentů školy.

7 Začlenění školního programu EVVO do dokumentů školy

Školní program EVVO se stane součástí dokumentů školy a bude přiložen jako příloha Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání s názvem „Rok v kruhu“. Každoročně bude aktualizován Roční plán EVVO, na kterém se budou podílet všichni zaměstnanci školy.

2. Podmínky pro vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

- Ředitelka mateřské školy zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, pokud jsou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků (dle potřeby) v průběhu týdne.
- Ředitelka mateřské školy může na základě posouzení potřeby jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.
- Jako podpůrný materiál je využíváno Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání